

безпеки [1]; Закон України «Про Державну програму авіаційної безпеки цивільної авіації» від 20 лютого 2003 року, Правила інформаційного забезпечення системи управління безпекою польотів повітряних суден цивільної авіації України, затверджених наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 19.03.2009 № 295, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02.04.2009 за № 293/16309.

Враховуючи зазначене, можна виділити основу інформаційних правовідносин в сфері авіації, яку складає інформаційна діяльність, яка полягає в створенні, зборі, пошуку, передачі, охороні та захисту інформаційних ресурсів, технологій використання систем та засобів зв'язку та реалізується через дії суб'єктів цих правовідносин.

Література

1. Повітряний кодекс України: Закон України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Голос України. – 2011. – 18 червня. – № 110.
2. Копылов В. А. Информационное право: Учебник / В. А. Копылов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Юристъ, 2002. – 512 с.

УДК 342.922: 347.132 (043.2)

Кожушко О. О., к.ю.н.,
Хмельницький інститут соціальних технологій,
Відкритий міжнародний університет розвитку
людини «Україна», м. Хмельницький

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ КОНТРОЛЮ НА ПОВІТРЯНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ

Контроль є складовою частиною управління, засобом виконання її завдань, функцією управління, тому особливість контролю полягає у втручанні контролюючих органів в оперативну діяльність підконтрольних, в наданні їм обов'язкових вказівок, припинення, зміну або скасування актів управління, прийнятті примусових заходів щодо підконтрольних посадових осіб. Перевірка виконання як складова частина контрольної діяльності носить тематичний характер і полягає у перевірці виконання певних законів і нормативних актів підлеглим апаратом. Нагляд на повітряному транспорті має на меті виявлення, попередження правопорушень, усунення їх наслідків і залучення винних до відповідальності. Органи, що здійснюють функції нагляду, не мають права втручатися в оперативну і господарську діяльність об'єктів нагляду, змінювати або скасовувати акти органів державного управління. Існує два види нагляду: а) нагляд, що здійснюється органами прокуратури, – загальний нагляд; б) нагляд з боку різних державних

інспекцій і служб – адміністративний нагляд. Адміністративний нагляд, як спосіб забезпечення законності і дисципліни в публічному управлінні, має за мету попередження, виявлення та припинення протиправних дій, усунення причин і умов правопорушень, але при здійсненні цього виду нагляду державні інспекції та служби можуть застосовувати заходи адміністративного примусу в разі виявлення порушення відповідних приписів у сфері діяльності, підвідомчій тієї чи іншої інспекції або службі. Адміністративний контролінг – поняття відносно нове – це спосіб адміністративного права, який спрямований у майбутнє та має на меті навчити суб'єктів владних повноважень мистецтву управління [1]. С. Кирій під аудитом адміністративної діяльності розуміє специфічне дослідження з метою аналізу, оцінки та надання рекомендацій щодо економічності, ефективності та результативності використання публічних ресурсів та підкреслює, що найбільш важливим для суспільства в аудиті адміністративної діяльності є надання рекомендацій щодо економії публічних ресурсів, шляхів підвищення ефективності діяльності окремих ланок управлінської системи та вдосконалення напрямків досягнення результативності прийнятих державно – управлінських рішень [5, с. 85-95]. Аудит має єдиний предмет і метод з іншими видами контролю, тому використовує ті самі джерела інформації, методичні прийоми і контрольно-ревізійні процедури, які застосовуються у контрольно-ревізійному процесі. Моніторинг – цілісний управлінський інструмент, до складу якого входять діагностика, дослідження, оцінювання і контроль, які в свою чергу знаходяться у постійному взаємозв'язку і проявляються залежно від завдань моніторингу. Моніторинг є різновидом контролю, певною його формою, яку можна порівняти із наглядом (за наслідками впливу). Моніторинг – це відстеження ситуації чи процесу у сфері управлінської діяльності, «безконтактні» способи перевірок, як спостереження та аналіз, за допомоги яких робиться висновок, оцінка і прогноз стану чи динаміки розвитку. З.Гбур розглядає моніторинг як інструмент механізмів публічного управління, та пропонує таке визначення поняття як постійне спостереження за будь-яким процесом з метою виявлення його відповідності бажаному результату чи первинним пропозиціям - спостереження, аналіз, оцінка і прогноз стану оточення, певних дій та явищ. І. Стеців вважає моніторинг прийомом методу контролю, ідентичний спостереженню і одночасно формою контролю, оскільки при його здійсненні застосовують декілька прийомів (порівняння, аналіз) та погоджується із думкою вчених Є. Калюга, М. Білухи та Т. Микитенко, щодо поняття інвентаризація, яку також вважає прийомом методу контролю і одночасно виступає у ланці внутрішньогосподарського контролю формою

адміністративного контролю. У правовому полі України поряд з терміном «перевірка» часто зустрічаємо термін «ревізія». Перевірка – це обстеження і вивчення окремих ділянок фінансово-господарської діяльності підприємства, установи, організації або їх підрозділів. Ревізія – метод документального контролю за фінансово-господарською діяльністю підприємства, установи, організації, дотриманням законодавства з фінансових питань, достовірністю обліку і звітності, спосіб документального викриття недостач, розтрат, привласнень та крадіжок коштів і матеріальних цінностей, попередження фінансових зловживань. Контроль розглядається і як загальна функція системи перевірки виконавчої дисципліни при реалізації усіх раніше згаданих функцій, і як спеціальна функція органів державного нагляду, спеціальних служб та уповноважених на те представників громадськості. Спеціальний контроль передбачає інспектування. Слід підкреслити, що інспектування є функцією, яка притаманна виключно органам виконавчої влади - воно являє собою функцією державного управління, яка у поєднанні із іншими функціями утворюють функціональне призначення того чи іншого представника виконавчої гілки влади.

Для з'ясування дійсного потенціалу контролю слід розмежувати його із суміжними поняттями. Контроль не слід ототожнювати з іншими, хоча й суміжними, правовими поняттями – наглядом, моніторингом, аудитом, обліком тощо. Вищевикладене визначає певний взаємозв'язок контролю із наглядом, контролінгом, перевіркою, аудитом, ревізією, інспектуванням, моніторингом, спостереженням. Підтримка режиму законності здійснюється за допомогою усіх цих правових інститутів, однак різною є їх роль і значення.

Література

1. Галуцько В. Адміністративний контролінг як спосіб охорони суб'єктів права власності / Валентин Галуцько // Персонал. – 2007. – № 5. – С. 80 - 83.
2. Чаплигіна Ю. С. Місце контролінгу в управлінні підприємством / Ю. С. Чаплигіна // Управління розвитком. – 2010. – № 7(83). – С. 174 - 175.
3. Андрійко О. Ф. Державний контроль в Україні: організаційно-правові засади: монографія / Ольга Федорівна Андрійко. – Київ: Наукова думка, 2004. – 301 с.
4. Про розгляд Інструкції про порядок проведення перевірок, ревізій Рахунковою палатою: Постанова Рахункової палати від 03 грудня 1999 року № 25-1 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 51. – Ст. 347.
5. Петрицький А. Л. Державний фінансовий контроль в Україні: окремі організаційно-правові питання здійснення / А. Л. Петрицький // Право та Україна. – 2011. – № 3. – С. 192-201.